

Asia: OKM 38/040/2016

Gaudeamus igitur - ylioppilastutkinnon kehittäminen

1.1 Työryhmä ehdotti, että tutkintoon osallistuvan on suoritettava äidinkielessä ja kirjallisuudessa järjestettävä koe sekä kolme koetta tai koeparia seuraavista: - Matematiikka - Toinen kotimainen kieli - Vieras kieli - Kaksi reaaliaineen koetta tai yksi reaaliaineen koe ja yksi vieraan kielen koe Tutkintoon osallistuva voi lisäksi suorittaa yhden tai useamman kokeen edellä mainituista kokeista.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Puollan ehdotusta.

Kantanne perustelut

Puolletaan seuraavin ehdoin:

-kahden tutkinnon opiskelijat eivät enää voi kirjoittaa neljää ainetta. on ensin selvitettävä, miten heidän kanssaan tehdään

-jossain aineessa kokelaan tulisi tehdä pitkä oppimäärä

-tulisi myös vaihtoehtona selvittää pakollisten aineiden määrän nostamista kaikille viiteen aineiden kirjoittamisen lisäämiseksi

Äidinkielen pakollisuutta puolletaan.

2.1 Työryhmä ehdotti, että kaikkiin kokeisiin laaditaan oppiainerajat ylittäviä tehtäviä. Tehtävien laadinnassa otetaan huomioon myös aihekokonaisuudet.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Puollan ehdotusta.

Kantanne perustelut

Tehtävien pitäisi kuitenkin perustua pakollisiin kursseihin. Mistä oppiaineista tehtävät?

2.2 Työryhmä ehdotti, että tulevaisuudessa kokeiden tausta-aineistoihin voisi sisältyä myös materiaalia eri kielillä.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Vastustan ehdotusta.

Kantanne perustelut

Ehdotuksesta tulee automaattisesti epätasa-arvoista kokelaille.

2.3 Työryhmä ehdotti, että kokeiden laadinnassa vahvistetaan edelleen tavoitteiden mukaista osaamista yksittäisten sisältöjen sijaan.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Puollan ehdotusta.

Kantanne perustelut

-

3.1 Työryhmä ehdotti, että ylioppilastutkinnon valmistumista koskevia säännöksiä täsmennetään siten, että niistä selkeästi ilmenee, että ylioppilastutkinnon suorittaminen edellyttää lukion oppimäärän suorittamista tai muiden lukiolain 18 a §:n mukaisten edellytysten täyttymistä.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Puollan ehdotusta.

Kantanne perustelut

-

3.2 Työryhmä ehdotti, että kokelaat eivät enää sitovasti valitse kokeita pakollisiksi tai ylimääräisiksi ilmoittautumisen yhteydessä. Tutkinto muodostuu muutoin nykyisen kaltaisella tavalla.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Puollan ehdotusta.

Kantanne perustelut

-

3.3 Työryhmä ehdotti, että kokelaan ilmoittautumista eritasoisiin kokeisiin samassa tutkintoaineessa ei rajoiteta. Kokelaan tutkintoon voidaan kuitenkin sisällyttää vain yksi koe samassa oppiaineessa. Muista kokeista kokelas saa erillistodistuksen.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Puollan ehdotusta.

Kantenna perustelut

-

3.4 Työryhmä ehdotti, että saamen vieraan kielen kokeen tilalle kokelas voi valita myös saamen äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen. Tällöin saamen kielen osaamista voi osoittaa aiempaa joustavammin.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Puollan ehdotusta.

Kantanne perustelut

-

4.1 Työryhmä ehdotti, että erillisinä kokeina suoritettut hyväksytyt kokeet voidaan lukea hyväksi ylioppilastutkintoon kolmen vuoden ajan erillisen kokeen hyväksymisajankohdasta.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Puollan ehdotusta.

Kantanne perustelut

-

4.2 Työryhmä ehdotti, että koulutuksen järjestäjä voisi periä kokelaalta maksun, mikäli kokelas ei olisi kyseisen koulutuksen järjestäjän opiskelija ja joka uusii tutkintoonsa sisältyvän kokeen ylioppilastutkinnon tultua suoritetuksi, täydentää tutkintoaan tai suorittaa erillisen ylioppilastutkintoon kuuluvan kokeen koulutuksen järjestäjän oppilaitoksessa.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Puollan ehdotusta.

Kantanne perustelut

-

4.3 Työryhmä ehdotti, että lukion oppimäärää suorittavalla kokelaalla tulee olla puolet lukion oppimäärästä tai kirjoitettavan oppiaineen pakolliset kurssit opiskeltuna voidakseen osallistua tutkinnon kokeisiin. Rehtori varmistaa kokelaan oikeuden osallistua tutkintoon.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Vastustan ehdotusta.

Kantanne perustelut

a) Kaikki pakolliset.

b) Vähintään puolet, jos pakollisia ei löydy, kuten lyhyissä kielissä.

5.1 Työryhmä ehdotti, hylättyjä kokeita voisi uusia nykyisen kahden kerran sijaan kolme kertaa.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Puollan ehdotusta.

Kantanne perustelut

-

5.2 Työryhmä ehdotti, että hyväksytyn kokeen voisi uusia jatkossa nykyisen yhden koekerran sijaan kaksi kertaa.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Puollan ehdotusta.

Kantanne perustelut

-

5.3 Työryhmä ehdotti, että tutkinnon tultua hylätyksi, hylätyyn tutkintoon sisältyneet hyväksytyt kokeet voidaan sisällyttää aloitettavaan uuteen tutkintoon kolmen vuoden ajana aiemmin suoritettua kokeen hyväksymisen ajankohdasta.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Puollan ehdotusta.

Kantanne perustelut

Edellyttäen, että yo-lautakunnan sivuille tehdään rekisteri, josta asiaa voi seurata. Asian seuraaminen koulun tasolla on todella vaikeaa.

5.4 Työryhmä ehdotti, että hylätyn kokeen kompensatiomahdollisuus poistetaan samalla, kun uusimismahdollisuuksia lisätään edellä esitetyllä tavoin.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Vastustan ehdotusta.

Kantanne perustelut

Kesken jääneiden tutkintojen määrä voisi lisääntyä. Tutkinto valmistuu kompensaaion avulla tavoiteajassa.

6.1 Työryhmä ehdotti, että koepäivien aikatauluja tiivistetään ottaen huomioon kokelaiden riittävä palautuminen, kokelasmäärät eri päivinä, eri kokeiden tyypilliset yhdistelmät ja järjestelyjen vaikutus kokelaiden jaksamiselle.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Vastustan ehdotusta.

Kantanne perustelut

Taloudelliset ja koejärjestelyihin liittyvät syyt eivät saa olla määrääviä, vaan kokelaan parasta pitää ajatella.

Kokelaan sairastuessa tilapäisesti voi hän menettää useita koepäiviä, jos aikatauluja tiivistetään.

6.2 Työryhmä ehdotti, että kokeiden pituus lyhennetään neljään tuntiin. Äidinkielen koe muutetaan yksipäiväiseksi. Kokeiden rakenne, sisältö ja laajuus mitoitetaan uuteen keston.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Vastustan ehdotusta.

Kantanne perustelut

Digitalisaation vaikutuksista koetilanteessa käytettyyn aikaan tulee ensin tutkia. Taustamateriaaleja on jo lisätty, ja se on ristiriidassa ajan vähentämisen kanssa. Äidinkielen koeajan raju lyhentäminen ei ole hyväksi millekään aineelle.

Voidaan selvittää, voisiko eri aineissa olla eri määrä koeaikaä käytettävissä. Oppiainerajat ylittävät tehtävät saattavat kuitenkin edellyttää, että kokeiden pituus on enemmän kuin neljä tuntia.

7.1 Työryhmä ehdotti, että tutkintoa kehitetään kohden avoimia digitaalisia oppimisympäristöjä, joissa on mahdollisuus hyödyntää monipuolisesti taustamateriaaleja. Osa kokeesta voi hyödyntää internetyhteyttä.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Puollan ehdotusta.

Kantanne perustelut

Ehdot:

-Plagioinnin esto- ja tunnistusohjelmien pitää ensin kehittyä riittävälle tasolle. Niiden tulee olla helposti käytettäviä niin opiskelussa kuin kokeissakin.

-‘Ryhmätyö’ netissä on pystyttävä estämään vedenpitävästi.

7.2 Työryhmä ehdotti, että opettajien ja opiskelijoiden tutustuminen ylioppilastutkintotehtävien tyyppisiin digitaalisiin tehtäviin mahdollistetaan hyödyntäen vanhoja koetehtäviä. Tekijänoikeudellisia haasteita voidaan ratkaista erillissopimuksin, tehtävien laatimisen keinoin ja tarvittaessa selvittämällä viranomaistyönä lainsäädännön antamat mahdollisuudet ja rajoitteet.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Puollan ehdotusta.

Kantanne perustelut

-

8.1 Työryhmä ehdotti, suullisen kielitaidon koe otetaan osaksi vieraiden kielten ja toisen kotimaisen kielen kokeita. Kehittyvää teknologiaa hyödynnetään kokeen toteutuksessa. Käyttöönottoa testataan ja uudistuksen vaikutuksia arvioidaan kokelaisten, opettajien, koulujen, koulutuksen järjestäjien ja ylioppilastutkintolautakunnan kannalta ennen toimeenpanoa.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Puollan ehdotusta.

Kantanne perustelut

Pitää olla vuorovaikutukseen perustuva, eikä vain koneen avulla tehtävä.

9.1 Työryhmä ehdotti, valmistavassa arvostelussa opettaja korjaa oman oppilaitoksen koesuoritusten lisäksi myös muiden oppilaitosten koesuorituksia.

Puollatteko vai vastustatteko ehdotusta?

Vastustan ehdotusta.

Kantanne perustelut

Palautteen antaminen kokelaalle ja tarkistusarvostelun hakeminen vaikeutuisivat.

Yksi vaihtoehto ehdotukselle on, että oman koulun koesuorituksia arvioitaisiin anonymisti.

Opettajille olisi joka tapauksessa korvattava mahdollisesti lisääntyvä työsarka täysimääräisenä.

10 Osiopankki ja adaptiiviset kokeet

Kantanne asiaan perusteluineen

Kehityskelpoista, jos ei mitata nippelitietoa.

11 Ryhmäko

Kantanne asiaan perusteluineen

Voisi sopia esim. suullisen kielitaidon testaamiseen vieraissa kielissä ja äidinkielessä.

Hyvät vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot ovat osa lukio-opiskelua, joten olisi hyvä, jos niitä voisi testata.

12 Ylioppilastutkinto ja koulutusvienti

Kantanne asiaan perusteluineen

-

13 Ehdotusten kustannusvaikutukset

Kantanne asiaan perusteluineen

Laatu, mitattavuus ja sensorointi tärkeitä. Ei saa säästää näistä leikkaamalla kokeet neljätuntisiksi tai muuttamalla ne helposti tarkastettaviksi monivalinta- ja silpputehtäviksi.

Muuta, mitä halutte asiasta lausua.

Muuta, mitä haluatte asiasta lausua.

- Yo-koe ei saa olla nopeus- eikä tietotekniikkatesti. Lisämateriaalin määrää on kohtuullistettava.
- Säilytettävä lukion tavoitteiden mittarina, eikä muokattava esim. korkeakoulujen intressien mukaan.
- Uudistuksessa huomioitava kahden tutkinnon opiskelijat.
- Yo-kokeet ulotettava taide- ja taitoaineisiin lukiodiplomia kehittämällä.

Lindfors Jaakko
Aineopettajaliitto AOL ry